

MACA-
12020-03

мастер академске студије архитектуре

назив предмета усмерење	античко наслеђе у региону сви модули	година	прва
изборна група	историја и теорија 2	семестар	2
наставник	др Гордана Милошевић-Јевтић, доцент бр. каб. 232	статус	изборни
E-mail контакт	gordana.milosevic@arh.bg.ac.rs	ЕСПБ	2
учесници у настави		часови активне наставе	
		предавања	2
		вежбе	0
		др. облици	0
		сам.истр.рад	0
		остали часови	
сарадници	Небојша Антешевић, истраживач сарадник		
координатор СЦ	Небојша Фотирић, доцент		
пожељне квалификације за пријем студената	Једном недељно у договореном термину		

садржај предмета

циљ:

Основни циљ изборног предмета је упознавање студената са најрепрезентативнијим грађевинама античког доба на тлу Србије и у непосредном окружењу и њихово место у склопу античког градитељства на простору Римског царства. Ова сазнања би употпунила опште знање са основних студија из области проучавања и обнове градитељског наслеђа. Очекује се да студенти након положеног испита владају основним знањима из античког градитељства у региону, да проуче и савладају методологију истраживања појединачних објеката и насеља, и начине упоредну анализу утицаја архитектуре Рима на провинцијалну архитектуру касне антике. Стечена специфична знања била би од непосредне користи за правилно разумевање и описивање у области културног наслеђа и његове и заштите.

теоријска и практична настава:

Дефинисање просторног и историјског оквира настанка античког градитељства у региону са посебним прегледом досадашњих истраживања која се односе на изборни предмет. Административна подела насеља у Римском царству на градска насеља (municipium, colonia), остала насеља (canabea, civitates) и сеоска насеља (vicus, vilae rusticae) и њихова абализа. Могућа реконструкција изгледа и организације градских структура заснованих на основама археолошких истраживања, историјских извора и научног проучавања. Систематизована грађа која се односи на јавне објекте, паганске храмове, ранохришћанске цркве и гробну архитектуру приватних и царских маузолеја. Стамбена архитектура касноантичког периода на тлу Србије у непосредном окружењу и однос према владарским резиденцијама. Унутрашње уређење и декорација античких стамбених објеката. Примењене конструкције и технике градње у касној антици у региону, са посебним акцентом на монолитни и скелетни начин градње и примењене типове конструкционих склопова. Привредни успон и место провинцијалне архитектуре у општем развоју римске архитектуре, посебно од краја 3. и у 4. веку и у односу на градитељство римских царева који потиче са територије Србије и Балканског полуострва.

метод извођења наставе:

Упознавање студената кроз предавања са савременом научном методологијом проучавања античког наслеђа на примеру археолошких налазишта у Србији и у региону, са посебним акцентом на компаративној анализи историјских извора, писане и археолошке грађе. Консултације везане за проширену литературу и израду семинарског рад.

основна литература:

Обавезна литература
Константин Велики и Милански едикт 313., Рађање хришћанства у римским провинцијама на тлу Србије (ед. И. Поповић, Б. Борић-Брешковић), Народни музеј у Београду 2013.
Slobodan Ćurčić, Architecture in the Balkans: From Diocletian to Süleyman the Magnificent, New Haven, CT: Yale University Press, 2010.
M. Suić, Antički grad na Jadranu, Zagreb 1976.
В. Поповић, Дезинтеграција и рурализација града у источном Илирику од 5. до 7. века н.е., Sirmium, Град царева и мученика, Сремска Митровица 2003, 239 – 258.
С. Elis, The End of the roman House, American Journal of Archaeology 92 (1988), 565 – 576.

ИСХОДИ

-
- 1 СПОСОБНОСТ ИЗРАДЕ АРХИТЕКТОНСКИХ ПРОЈЕКТА КОЈИ ЗАДОВОЉАВАЈУ ЕСТЕТСКЕ И ТЕХНИЧКЕ ЗАХТЕВЕ.
Студент ће имати способност да:
- 1. припреми и представи пројекте објеката различите размере, сложености и типологије у разноврсним контекстима, користећи низ медија (техника), а одговарајући на дати задатак;
 - 2. разуме конструктивни и структурални склоп, стратегије заштите животне средине и регулативне (правне) захтеве који се односе на пројектовање и изградњу комплетног архитектонског пројекта;
 - 3. развије концептуални и критички приступ према архитектонским пројектима који интегрише естетске аспекте објекта и техничке захтеве изградње и потреба корисника.
-
- 2 АДЕКВАТНО ЗНАЊЕ ИСТОРИЈЕ И ТЕОРИЈЕ АРХИТЕКТУРЕ И СРОДНИХ УМЕТНОСТИ, ТЕХНОЛОГИЈА И ДРУШТВЕНИХ НАУКА.
Студент ће имати знање о:
- 1. културној, друштвеној и интелектуалној историји, теорији и технологијама које су од значаја за пројектовање објеката;
 - 2. утицају историје и теорије на просторне, друштвене и технолошке аспекте архитектуре;
 - 3. примени одговарајућих теоријских концепата током пројектовања у студију, показујући промишљени и критички приступ.
-
- 3 ЗНАЊЕ О ЛИКОВНИМ УМЕТНОСТИМА КАО УТИЦАЈНИМ ЗА КВАЛИТЕТ АРХИТЕКТОНСКОГ ПРОЈЕКТА.
Студент ће имати знање о:
- 1. томе како теорија, пракса и технологије ликовних уметности утичу на архитектонски пројекат;
 - 2. креативној примени визуелних уметности и њиховом значају и утицају на архитектуру;
 - 3. креативној примени сличних радова у процесу пројектовања у студију, у смислу њихове концептуализације и репрезентације.
-
- 4 АДЕКВАТНО ЗНАЊЕ О УРБАНИСТИЧКОМ ПРОЈЕКТОВАЊУ, ПЛАНИРАЊУ И ВЕШТИНАМА УКЉУЧЕНИМ У ПЛАНСКИ ПРОЦЕС.
Студент ће имати знање о:
- 1. теоријама урбанистичког пројектовања и планирању заједница;
 - 2. утицајима пројектовања и развоја градова у прошлом и садашњем времену на савремено изграђену средину;
 - 3. актуелној планској политици и законодавству којима се контролише изградња, укључујући и социјалне, економске и аспекте заштите животне средине и њихов значај за планирање развоја.
-
- 5 РАЗУМЕВАЊЕ ОДНОСА ИЗМЕЂУ ЧОВЕКА И ОБЈЕКТА И ИЗМЕЂУ ОБЈЕКТА И ЊИХОВОГ ОКРУЖЕЊА, И ПОТРЕБЕ ДА СЕ ОБЈЕКАТ И ПРОСТОРИ ИЗМЕЂУ ОДНОСЕ ПРЕМА ЉУДСКИМ ПОТРЕБАМА И МЕРИ.
Студент ће имати разумевање о:
- 1. потребама и тежњама корисника објеката;
 - 2. утицајима објеката на животну средину и премисама одрживог пројектовања;
 - 3. начину на који ће се објекти уклопити у своје локалне контексте.
-
- 6 РАЗУМЕВАЊЕ АРХИТЕКТОНСКЕ ПРОФЕСИЈЕ И УЛОГЕ АРХИТЕКТЕ У ДРУШТВУ, ПОСЕБНО У ПРИПРЕМИ ПРОЈЕКТА КОЈИ УЗИМАЈУ У ОБЗИР СОЦИЈАЛНЕ ФАКТОРЕ.
Студент ће имати разумевање о:
- 1. природи професионализма и обавезама и одговорностима архитеката према клијентима, корисницима објеката, ивођачима грађевинских радова, професионалним сарадницима и ширем друштву;
 - 2. улози архитекте у пројектантском тиму и грађевинској индустрији, препознавајући важност текућих метода и трендова у обликовању грађене средине;
 - 3. могућем утицају пројеката за изградњу на постојеће и будуће заједнице.
-
- 7 РАЗУМЕВАЊЕ МЕТОДА ИСТРАЖИВАЊА И ПРИПРЕМЕ ПРОЈЕКТНИХ ЗАДАТАКА ЗА АРХИТЕКТОНСКИ ПРОЈЕКАТ.
Студент ће имати разумевање о:
- 1. потреби да се критички испитају примери који су функционално, организационо и технолошки релевантни за постављени пројектни задатак;
 - 2. потреби да се процене и припреме пројектни задаци различитих размера и типологија, да се дефинишу захтеви клијента и корисника и њихова прилагодљивост локацији и контексту;
 - 3. доприносима архитеката и професионалних сарадника у формулисању пројектног задатка и истраживачких метода потребних за припрему задатка.
-
- 8 РАЗУМЕВАЊЕ КОНСТРУКТИВНИХ СИСТЕМА, ГРАЂЕВИНСКЕ И КОНСТРУКТОРСКЕ ПРОБЛЕМАТИКЕ РЕЛЕВАНТНЕ ЗА АРХИТЕКТОНСКО ПРОЈЕКТОВАЊЕ.
Студент ће имати разумевање о:
- 1. истраживању, критичкој процени и избору алтернативног конструктивног, грађевинског решења, као и решења материјализације у складу са архитектонским пројектом;
 - 2. стратегијама за изградњу објеката и способности да се интегрише знање о конструктивним принципима и грађевинским техникама;
 - 3. физичким особинама и карактеристикама грађевинских материјала, компонената и системима, као и утицајима ових одлука на животну средину.
-
- 9 АДЕКВАТНО ЗНАЊЕ О ФИЗИЧКИМ ПРОБЛЕМИМА, ТЕХНОЛОГИЈАМА И ФУНКЦИЈИ ОБЈЕКТА У ЦИЉУ ОБЕЗБЕЂЕЊА УНУТРАШЊЕГ КОМФОРА И ЗАШТИЂЕНОСТИ.
Студент ће имати знање о:
- 1. принципима пројектовања оптималних визуелних, термалних и акустичних амбијената;
 - 2. системима за постизање комфора околине према принципима одрживог развоја;
 - 3. стратегијама за пројектовање инфраструктуралних мрежа објеката (водовод и канализација, електроинсталције и друго) и способности да се оне интегришу у архитектонски пројекат.
-

10 НЕОПХОДНЕ ПРОЈЕКТАНТСКЕ ВЕШТИНЕ КАКО БИ СЕ ИСПУНИЛИ ЗАХТЕВИ КОРИСНИКА У ОКВИРИМА ФИНАНСИЈСКИХ ОГРАНИЧЕЊА И ГРАЂЕВИНСКИХ ПРОПИСА.

Студент ће имати вештине да:

- 1. критички испита финансијске факторе у зависности од могуће типологије објекта, конструктивног система и избора спецификација и њихов утицај на архитектонски пројекат;
- 2. разуме механизме контролисања трошкова током израде пројекта;
- 3. изради пројекат који ће испуњавати услове корисника и бити у складу са правном регулативом, одговарајућим стандардима перформанси материјала и захтевима у вези са здрављем и безбедношћу корисника.

11 АДЕКВАТНО ЗНАЊЕ О ПРОИЗВОДЊИ, ОРГАНИЗАЦИЈИ, РЕГУЛАТИВИ И ПРОЦЕДУРАМА КОЈИМА СЕ ПРОЈЕКАТ СПРОВОДИ У ИЗГРАЂЕНИ ОБЈЕКАТ ИЛИ ПЛАН ИНТЕГРИШЕ У ЦЕЛОКУПНИ ПЛАНСКИ СИСТЕМ.

Студент ће имати знање о:

- 1. основним правним, професионалним и законским одговорностима архитекте, о организацији, правилима и процедурама које се користе у преговарању и одобравању архитектонских пројеката, укључујући земљишне законе, контролу и правила изградње и прописе о здрављу и безбедности;
- 2. Професионалним међу-односима појединаца и организација које учествују у набављању и изради архитектонских пројеката и како су они дефинисани у уговорним и организационим структурама;
- 3. Основним теоријама управљања и принципима пословања који се односе на вођење архитектонског пројекта и праксе, препознавајући текуће и надлазеће трендове у грађевинској индустрији.

остали исходи

оцењивање

Унети све облике оцењивања обухваћене предиспитним обавезама и завршним испитом. У структури укупне оцене на предмету предиспитне обавезе се вреднују са најмање 30, а највише 70 поена. Укупан број поена је 100.

предиспитне обавезе	40	завршни испит	60
активност у току предавања	10	писмени испит	50
колоквијуми	30	усмени испит	10

термински план

недеља	датум	опис тематских јединица
1		Дефинисање просторног и историјског оквира настанка античког градитељства у региону Колонизација и урбанизација у региону Балканског полуострва
2		Обликовање античких насеља у региону
3		Антички градови у региону и њихова планска организација
4		Сеоска насеља / Сеоска економија
5		Типови војних логора и утврђења / од грађанина-војника до војника-грађанина Јавни радови у функцији царске идеологије
6		Колоквијум / Писани рад и усмена презентација одабраног проблема
7		Типологија објеката античког доба у региону / Објекти јавног карактера
8		Архитектура и религија / Свештенство Објекти култног карактера
9		Обликовање стамбене архитектуре у региону / приватни и јавни простор
10		Вила и палата / функција, изглед и трансформација Унутрашња декорација
11		Стил, форма, и унутрашња декорација Примењена конструкција и техника градње
12		Трансформација приватног и јавног у контексту ранохришћанског двора / грађанин-домаћин
13		Значај античког градитељства у Србији у општем развоју римске архитектуре
14		Колоквијум / Писани рад и усмена презентација и одабраног проблема
15		Античко наслеђе у региону / дискусија и одабир теме за завршни испит